

BUDAÖRS VÁROS POLGÁRMESTERE

2040 Budaörs, Szabadság u. 134.
Telefon: 06/23 447 817
FAX: 06/23 447 819
E-mail: polgarmester@budaors.hu
www.budaors.hu

ELŐTERJESZTÉSE

a Képviselő-testület 2015. július 29-ei,
valamint a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2015. július 23-ai
ülésére

Ügyiratszám: XIV/2712-2/2015.

**Tárgy: A GYERMEKVÉDELMI TÖRVÉNY, VALAMINT A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁNAK BUDAÖRSÖT ÉRINTŐ
KÖVETKEZMÉNYEIRE ÉSZREVÉTEL**

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 46. § (1) bekezdése és Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) ÖKT sz. rendelete (SZMSZ) 18. § (1) bekezdése és 58. §-a alapján **nyilvános ülésen** történik.

Tisztelt Képviselő-testület!
Tisztelt Bizottság!

A Parlament a 2015. évi CXXXIII. törvénnyel módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, mely 2015. július 13. napján kihirdetésre került.

A törvénymódosítás jelentősen érinti a Budaörsi központtal működő, Esély Szociális Társulás által fenntartott Szociális és Gyermekjóléti Központ jövőbeni működését.

Egyrészt szervezeti változások várhatóak, mely szerint a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás egyazon intézményen belül fog működni, másrészt 2016. január 1-től család- és gyermekjóléti központok jönnek létre járásközpontként.

Budaörs jelenleg a budakeszi járáshoz tartozik, a járásközpont székhelye Budakeszi.

Az említett törvénymódosítás szerint, a Család- és Gyermekjóléti Központ Budakeszin fog működni. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást továbbra is biztosítani kell Budaörsön, de a feladata, jogköre, hatásköre jelentősen átalakul. Budaörs közel 30 ezer fős lakosságszámát tekintve egy jól működő szociális és gyermekvédelmi rendszert épített ki az elmúlt évtizedben.

Ez a gyermekvédelmi rendszer már 2013. január 1-től jelentősen változott. A jegyzői gyámhatósági feladatok (védelembe vétel, gyermekek ideiglenes elhelyezése) és a Gyámhivatali feladatok a Járási Hivatalhoz kerültek.

A budaörsi Gyermekjóléti Szolgálatnak nem volt kapcsolata a gyámhivatal döntéshozóival, a Budaörsről átkerült ügyintézőkkel próbáltak egyeztetni az ellátottak érdekében.

A Gyermekjóléti Szolgálat felelőssége és feladata 2013. január 1. óta érezhetően megnőtt, a korábbi háromszintű rendszer gyakorlatilag egyetlen szereplőjeként egyedül maradt a városban.

2016. január 01-től így várhatóan még tovább gyengül a gyermekjóléti rendszer, tekintettel arra, hogy Budaörsön nem lesz elérhető a szolgáltatások egy része.

Jelenleg a gyermekjóléti szolgálat hatósági feladatokat lát el (védelembevételre javaslattevés, megelőző pártfogás, ideiglenes hatályú elhelyezés), valamint speciális szolgáltatásokat is nyújt (jogi, pszichológiai tanácsadás, kapcsolattartás elősegítése, készenléti ügyelet, kórházi szociális munka, válság helyzetben lévő anyák támogatása stb.)

A feladatellátást jól képzett, több éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberek végzik.

A jövőbeni budaörsi gyermekjóléti szolgálat általános feladatokat lát majd el, és csak jelzéssel élhetnek egyes esetekben a budakeszi központ felé.

A 2016. január 1. utáni időszakra tervezett változások a budaörsi ellátottakra kedvezőtlen hatással lesznek.

Gyermejkölési Szolgálat ellátotti körébe a 0 - 18 éves korú, gyermekvédelmi problémával küzdő gyermekek, és az őket nevelő családok tartoznak, akik az ellátási terület valamely településén bejelentett lakóhellyel, illetve bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeznek, valamint azok, akik ténylegesen a településen tartózkodnak, és a segítségnyújtás elmulasztása veszélyeztetné egészséges fejlődésüket, illetve segítséget nyújt az ellátási területen szociális válsághelyzetben levő várandós anyáknak.

Budaörs lakosságának 21,55 %-a (6288 fő) 18 éven aluli gyermek.

A gyermejkölési szolgálat - 2014-es beszámolója alapján - Budaörsön 279 gyermeket gondozott a szolgálat 6 hónapnál hosszabb ideig (2013-hoz képest 70 fő emelkedés!) A veszélyeztetett gyermekek száma: 241, védelembe vett 11, ideiglenes hatállyal elhelyezett 3, nevelésbe vett 24.

A válsághelyzetben levő kiskorú várandósok száma 4 fő, nagykorú várandósok száma 11 fő.

Egyszeri alkalommal tanácsadásért, segítségért 829-en fordultak (2013-ban 217-en) az intézményhez.

A főbb probléma típusok a családon belüli konfliktusok, válások, családon belüli erőszak, gyermek elhanyagolása. Az ilyen és hasonló élethelyzetekben azonnali, helyi szakemberek segítségére és beavatkozásra van szükség a gyermek érdekében!

A feladat- és hatáskörváltozások miatt, a gyermejkölési szolgálat ügyfelei számára erőteljes ellátáscsökkenés várható, illetve a helyben, közvetlenül igénybe vehető szolgáltatások (pszichológus, jogász, felügyelt kapcsolattartás stb.) csak a járási székhelyen lesznek elérhetőek.

A társadalom periferiájára szorult, nehéz helyzetben élő emberek gyakorlatilag kiesnek ezekből az ellátásokból, mivel sem anyagi, sem egyéb erőforrásaik nem elegendőek a járási központba való eljutáshoz. Felvetődik az a kérdés is, hogy a járási központban működő család és gyermejkölési szolgálat hogyan lesz képes ellátni megnövekedett feladatait, a jelenlegihez képest ötszörös lakosságszámú területen (Budakeszi Híd Szociális Intézmény jelenlegi ellátási területének lakosságszáma: 16.903 fő, teljes Budakeszi járás lakosságszáma: 84.646 fő).

A hatósági feladatok és speciális szolgáltatások nagyszámú krízishelyzetbe levő családot és gyermeket érintenek.

Családsegítő Szolgálatot érintő változások

Új feladatként jelenik meg a szociális diagnózis elkészítése, mely a Budakeszi járási központban fog történni, a nem járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatást csak bevonhatja a feladat ellátásába.

Szakmailag megkérdőjelezhető, hogy a családot közvetlenül nem ismerő szakember, hogyan tud majd hiteles szociális diagnózist készíteni.

A Családsegítő Szolgálat 2014. évi beszámolója alapján az ellátottak száma:

18 – 61 év között 460 fő, 62 – x év között 141 fő.

Kliensforgalom (látogatások száma) 4299 fő, kliensek száma (alkalmi, rendszeres) 605 fő, gondozottak száma (együttműködési megállapodással) 343 fő. A leggyakrabban előforduló probléma típusok: információkérés (123 eset), anyagi probléma (612 eset), ügyintézés (461 eset), életviteli probléma (123 eset), foglalkoztatással kapcsolatos (557 eset), krízis helyzet (azonnali intézkedést igénylő 73 eset).

Jelenleg még nem ismert, hogy a törvény végrehajtási rendelete miként fogja meghatározni az új rendszer gyakorlati működését. Hogyan valósul meg Budaörs és Budakeszi közötti földrajzi távolság miatt a gyermekek, szülők, szakemberek utaztatása, a Budakeszin működő gyermejkölési központtal történő szakmai kapcsolattartás.

A törvénymódosítás következményeként – tekintettel arra, hogy Budaörs nem járásközpont - Budaörsön tovább sérülhet a gyermekvédelmi rendszer és a szétagolt intézményi hálózat következtében, valamint hatáskör hiánya miatt gyermekek kerülhetnek veszélybe!

A Szociális Kerekasztal a törvénytervezetet 2015. június 29-én megtárgyalta.

2013. január 01-től a Képviselő-testület közvetlen felterjesztési joga - az önkormányzati jogokat, illetőleg a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörét érintő bármely kérdésben – megszűnt.

Az Möt. 131. § (1) bekezdése alapján az országos önkormányzati érdekszövetségek jogalkotási feladatokra, intézkedések megtételére vonatkozó javaslatot tehetnek, konzultációt folytathatnak a Kormánnyal a helyi önkormányzati rendszert, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott közszolgáltatásokat érintő stratégiai kérdésekről és a központi költségvetés önkormányzatokat érintő kérdéseiről.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 54. § alapján az emberi erőforrások minisztere a gyermekek és az ifjúság védelméért való felelőssége keretében előkészíti a gyermekek védelmére és a gyámügyre vonatkozó jogszabályokat.

A miniszter a gyermekek és az ifjúság védelméért való felelőssége keretében

- a) felel a Kormány gyermekek védelmével kapcsolatos politikájának kialakításáért,
- b) figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését,
- c) ellátja a gyermekeket és a fiatal felnőtteket érintő szolgáltatásokkal kapcsolatos kormányzati feladatokat.

Határozati javaslat a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága javasolja a Képviselő-testület részére, hogy kérje fel a Polgármestert, hogy a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségénél, a Magyar Önkormányzatok Szövetségénél, a Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetségénél, valamint az Emberi Erőforrások Miniszterénél kezdeményezze, hogy a Kormány felé tegyenek javaslatot arra vonatkozóan, hogy azokon a településeken ahol a lakosságszám 25 000 főt eléri, de nem járásközpontok, ott is legyenek család- és gyermekjóléti központok vagy a működő intézmények ugyanazon hatáskörrel és jogkörrel rendelkezzenek, mint a család- és gyermekjóléti központok.

A határozathozatal az SZMSZ 60. §-a és 37. § (1) bekezdés alapján **egyszerű többséggel**, az SZMSZ 60. §-a és 38. § (1) bekezdése alapján **nyílt szavazással** történik.

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a Polgármestert, hogy a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségénél, a Magyar Önkormányzatok Szövetségénél, a Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetségénél, valamint az Emberi Erőforrások Miniszterénél kezdeményezze, hogy a Kormány felé tegyenek javaslatot arra vonatkozóan, hogy azokon a településeken ahol a lakosságszám 25 000 főt eléri, de nem járásközpontok, ott is legyenek család- és gyermekjóléti központok vagy a működő intézmények ugyanazon hatáskörrel és jogkörrel rendelkezzenek, mint a család- és gyermekjóléti központok.

A határozathozatal az SZMSZ 37. § (1) bekezdés alapján **egyszerű többséggel**, az SZMSZ 38. § (1) bekezdése alapján **nyílt szavazással** történik.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

A végrehajtást végzi: Szociális és Egészségügyi Iroda

Budaörs, 2015. július 20.

.....
Wittinghoff Tamás
Polgármester

Előterjesztést készítette: Szociális és Egészségügyi Iroda

Szociális és Egészségügyi Iroda vezetője:

Látta:

Polgármesteri Kabinet vezetője:

Törvényességi felügyelet:

Dr. Bocsi István
jegyző

.....
Kövesdi Gabriella

.....
Vágó Csaba

.....
Tóth László

.....
János